

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illeti, közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyitási cikkek stb. intézendők.

Nyitási cikkek soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak. Ezenkívül minden bejelentésnél 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

A kolera-oltás.

Pasteur feltalálta, hogy oltással védekezni lehet a kolera ellen. Ő maga jelenti ki Párisban az örömdetes hirt. A veszettség elleni gyógyszer feltalálója nagy tekintéllyel támogatja állítását. Kísérleteivel sikerült állatokon bebizonyítani oltószereinek a ragálytól mentő hatását, miglen a be nem oltott állatok koleraanyaggal megfertőztetvén, eldöglöttek. Embereken még nem tett próbát, hiányzik tehát még a tapasztalás, vajjon az életnek e borzasztó járvány elleni biztosítása az emberiségre nézve bevál-e vagy sem? Valószínűleg igen, mert Pasteur a legkomolyabb tudós, ki megfontolva tesz és nyilatkozik. Ő hiszi, hogy kísérletei az embereken épp úgy sikerülnének és kész kolerasz vidéken oltásokat eszközölni.

Nem a kitört betegséget gyógyítja, erre nincs orvossága, mi, ha volna, az oltásnál többet érne; de ha igazi szer az oltás, úgy a járványnak véget vetni és határt szabni könnyű lesz. Hány ezer ember maradt volna életben, ha a kór kiütése után azonnal az egész lakosságot beoltják s ekként a bajt lokalizálják. Mily megnyugvás Európára, ha az új találmány bevál. Így védte meg magát az emberiség a himlő pusztításai ellen s ma nem rettegünk tőle.

Különös, hogy Oroszország megtagadta Pasteurtól az oltási engedélyt. Neve elég garancia minden szédülés ellen. Hamburgba kellene őt hívni, ha a németek féltékenysége engedné s a francia akadémikus elmenne, e helyett Sziámban kér inkább a királytól engedélyt, hogy gyógyíthasson. Addig a halál hadd tizedelje Európa népeit, a féltelenül irigyeket és gyűlölködőket.

A német Koch fedezte föl a kolera-bacillust, de az oltás módját ellene a francia Pasteur. Kochnak pedig a tüdővész elleni beoltás rosszul sikerült, azaz egyelőre nem sikerült. De ez semmit sem bizonyít a kolera-oltás ellen, mert a betegség más, ez hevenyes mérge és ragály, az lassu mérge. Az orvosi tudományban per analogiam okoskodni szabad, de csak a tapasztalati tények sokaságából lehet következtetni. Pasteur szerének is a statisztikai bizonyítékok hiányzanak még, az azonban kétségre nem ok.

Minden haladását az emberiség a tudásnak köszöni. A tudomány csinálja a civilizációt. Az ösmeretek tömegét és a megfigyelések gondosságát módszerrel alkalmazza az embe-

riség céljaira s legnagyobb tehetséggel a legnehezebb feladatokat keresi és oldja meg. Egymásután legyőzi a nehézségeket és az ellenségeket, melyek életünk és boldogságunk útját állották, hogy mindig becsesebb legyen az asszonytól születetteknek az idő, melyet földi csillagunkon töltenek. Hogy kevesebb legyen a szenvedés, több legyen a szenvedés, több legyen az öröm és élvezet és a lélek ösmeretekben gazdagabb, a tudomány apostolai ennek szentelik zsenijüket és munkájukat. S akármit kitalálnak, közkinccsá válik azonnal. Nem a királyok, nem hadvezérek és diplomata, nem a hatalmasok és gazdagok a nagy emberek, hanem a szellem jeles munkásai, a tudós feltalálók. Legtöbbet a tizenkilencedik század nekik köszönhet.

Pasteur új találmányáról a párisi Temps azt írja, most már kétségtelenül meg van állapítva, hogy az emberi test, tizednapra, a Pasteur módja szerint való beoltás után, meg van védve a kolera ellen.

Maga Pasteur következőleg nyilatkozik a gyógyítási módokról a Times párisi levelezője előtt: „Régóta kísérleteztünk a koleraellenes boltással s most, hogy a vész az imént újra kitört, fokozott figyelmet fordítottunk az emberiséget érdekítő e roppant probléma megoldására. Szerencsét kívánhatunk magunknak az elért eredményhez; de sietek hozzátenni, hogy ez eredményből még lehet föltétlenül következtetni, mert nem kísérletezhetvén emberekkel, addig csak állatokon próbáltuk ki. E tekintetben azonban az oly állatokon, melyeknek kolera-injekciókat adtunk, a mi koleraellenes oltóanyagunk föltétlenül sikeres eredményekre vezetett. Így beoltottunk kutyákat, bőrűket, alá fecskendevén az anyagot s azután a belükbe vezettük a rendes uton a legerősebb kolera-vírust, úgy, hogy e beleket valósággal központjává tettük a belső zavaroknak. Az előzetet beoltás azonban teljesen megvédte az állatot a mérge végzetes következményei ellen. Másrészs-

A „Székelyföld“ tárczája.

Örök szerelem.

— Rajz. —

Irta Hevessi Jenő.

Késő éjjel volt. A hatalmas mennyboltozaton egyetlen csillag sem ragyogott. Áthatlan sötétség borította az egész tájat. Néma csend és némaság honolt mindenütt. Csak néhány elkésett fiatal ember siető lépteit lehetett hallani. Aztán elcsendesült minden.

Az István-utca egyik földszintes házában alakából gyenge világosság tört elő. Ott még viaszottak egy fiatal ember mellett, a ki veszélyesen megbetegedett.

A szoba egyik sarkában volt az ágy, melyen a beteg mozdulatlanul feküdt. Mellette a széken egy jóságos tekintetű nő ült, aggodalmas tekintettel nézve a beteg nyugtalan mozdulatait s figyelve annak gyenge sohajaira, lázas álmaiban kiejtett összefüggéstelen szavaira.

A másik szobában egy könnyes szemű ifjú hölgy járkált izgatottan fel s alá. A beteg fájdalmas nyöszörgése behallatszott hozzá. Majd meg-

ugy tűnt föl előtte, mintha nevéen szólítaná. Megrezzen. Forró homlokát mintegy öntudatlanul oda szorítja a jéghideg üvegtáblára és mereven kibámul a sötét éjszakába, fel egész a osilagtalan égboltra, mintha onnan remélne, onnan várna segítséget.

Az álmából felzavart házi orvos nehézkes léptei és halk köhécselése hallatszottak. Nehány pillanat múlva csendesen kopogott az ajtón és belépett a szobába. Szó nélkül oda ment az ágyhoz és hosszasan vizsgálgatni kezdé a beteg ütérét, miközben fejét osóvalta. Aztán halk utasítást adva a beteg mellett virrasztó öreg asszonynak, morgva távozott.

A fiatal hölgy kikísérte az utcára. Suttogó, elfojtott hangon, mintha attól félne, hogy odabenn a beteg meghallhatná, kérdezte:

— Orvos ur, van remény felgyógyulásához?

Az orvos habozott, vajjon megmondja-e az igazat, vagy sem. Nehány pillanat múlva megszorította a nő pieziny kezeit és vontatott hangon, szomorúan mondá:

— Veszélyes, igen veszélyes a baj... Aztán felnézett az égre, mintha mondaná: Istennél a segítség...

A hölgy nem hallott többet. Ugy érezte magát, mintha a gondolatok összezavarodnának for-

rongó agyában s mintha szíve szétrepedni készülne óriási fájdalomában.

A nyirkos falhoz dült és mint a ki valami drágát, valami kedveset veszített el: keservesen sirt és tépte leomló szőke fürtjeit. Majd hirtelen felült fejt. Szemei szárazak voltak, ajka érthetetlen szavakat mormogott. Lassan betántorgott a szobába és leroskadva egy székre, keservesen zokogni kezdett.

A másik szobában a beteg lassan felemelve fejét, figyelmesen hallgatódzott, majd nyugtalanul tekintett szíjjel.

— Keres valamit? — kérde az ápolónő és elsimítá a beteg homlokáról a göndör fürtöket.

— Annus néni! Hol van Teréz? Látni ohajtom őt.

— Majd el fog jönni, lelkem; bizonyosan eljön. Csak türelem.

— Hát nincs itt? Oh, pedig azt hittem, hogy ő van körülöttem.

A fiatal hölgy nem tűrtözhette tovább magát. Az orvos határozott tilalma ellenére — nehogy felizgassa a beteget — elősiklott rejtékéből és berohanva a szobába, térdre rogyott az ágy elé.

— Teréz! édes Teréz! — kiáltott a beteg örömpeszeve.

— Szerelmem! Hát így kell téged viszontlátnom? — kérde szívet rázó hangon a hölgy, bus-

azonban, az állat beleibe, akkor gyorsan elpusztultak a kolera kétségtelen tüneteiben.

S e kísérletekkel, melyekkel újra meg újra próbát tettünk, sohasem vallottunk kudarcot. Nyilvánvaló azonban, hogy az ebből vont következtetéseket még nem lehet teljes bizonyossággal alkalmazni emberekre. Igaz, hogy némely embernek bőre alá fecskendeztük a koleraellenes oltóanyagot s ezek, bár a ragálytól ellepett környék kellő közepén élnek, nem kapták meg a bajt. De nem vagyunk bizonyosak, hogy a vírusoknak a belekbe juttatása nélkül, pusztán a bőr alá való ojtás elegendő-e magában az embereknek a kolera ellen való megvédésére.

Ezelőtt nem rég engedélyt kértem az oldenburgi hercegtől, hogy kísérleteket tessek Oroszországnak részlepte vidékein. A herceg külön bizottsághoz utasította kérésemet, a bizottság azonban nem adott helyt neki. Most azonban a következőt fogom tenni. Pár hónappal ezelőtt Damrong herceg, a szíami király testvére, meglátogatott a Pasteur-intézetben. Rendkívül érdeklődött a veszettség elleni beoltásokkal való kísérletek iránt s azt mondá, hogy ha föltálaljuk a kolera ellenszerét, ő erről lehető hamar hírt szeretne hallani, mert a kolera állandó baj Sziámban, minden évben elárasztván az egész országot. Irtam a hercegnek, megkérve őt, hogy hadd küldessük el egyik asszisztensüket Sziámba, a ki a szíami kormány engedélyével beoltsa a lakosság egy részét némely faluban, fölírja a beoltottak neveit s az eredményt tudományos vizsgálat alá bocsátja.

Remélem, hogy kérésemet kedvezőleg fogadja a szíami kormány s ezen az úton — más út nincs a tudomány előtt — képesek leszünk megmondani, vajjon a bőr alá fecskendezett kolera-ellenes oltószert megvédi-e a valóságos kolera ellen. Addig azonban nem tehetünk mást, mint jelezni a már elért előzetes eredményeket s addig nem mondhatjuk véglegesnek győzelmiünket e rettenetes elenségen, a melylyel a civilizáció ma annyira küzd.

Az ezüstpénz. A m. kir. pénzügyminiszter körrendelete adott ki, — a melylyel a pengőpénzláb szerint vert ezüst érméknek a vámfizetéseknél való elfogadása 1892. évi december hó végével beszüntetettik. A rendelet így szól:

Az 1882. évi XVI. t. czikk alapján, egyetértőleg, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ural és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok érdekelt cs. kir. miniszteriumaival, rendelem, hogy a m. kir. vámhivatalok a pengőpénzláb szerint vert és az 1878. évi december hó 30-án 71.914. szám alatt kelt körrendeletben, illetőleg az ehhez a körrendelethez tartozó B. jegyzékben II. alatt felsorolt következő érméket: 1. a 2 forintosokat, 2. az 1 forintosokat, 3. az újabb veretű husz krajczárosokat, 4. a régibb veretű husz krajczárosokat, 5. a 10 krajczárosokat, 6. az 5 krajczárosokat, 7. a 3 krajczárosokat, 8. a korona tallérokat, 9. a fél korona tallérokat, 10. az 1/4 korona tallérokat vámfizetéseknél már csak 1892. évi december hó végeig fogadhatják el, illetőleg adhatják ki.

tekintetét epedve nyugtatva a beteg halványodni kezdő arczán.

A beteg nem felelt. Látszott arczán, hogy keblében viharos érzelmek dühnek. Felemelkedett. Megfogta a fiatal nő reszkető kezét és keblére szoritotta. Szólni akart, de egy erős köhögési roham megakadályozta abban.

— Akarsz valamit, édesem?

A beteg ajka vonaglni kezdett s miközben fejével igenlőleg intett, alig érthetően suttogetta a föléje hajló hölgy fölébe:

— Teréz, egyetlen szerelmem... Én meghalok... Érzem vállamon azt a nehéz kezét, a mely engem nemsokára a földre terít... Istenem, milyen fájdalmas a válás!... Kétszerte fájdalmasabb, mert azzal a tudattal kell sirba szállnom, hogy szülőid kitagadtak, megátkoztak miattam... a miért elhagytad őket, a boldog családi tüzhelyt... hogy a szegénységbe, a nyomorba kövess.

— Oh, ne beszélj így! — esdeklett a leány és megcsókolta a beteg szintelen ajkát. — Te élni fogsz, mert élned kell! Neked nem szabad meghalnod! Az enyém maradsz örökre. Egyedül az onyém.

A beteg sápadt, beesett arczán fájdalmas mosoly vonult végig.

— Ne áltasd magad hű reményekkel... Én

Az erdélyi ref. egyházkerület közgyűlése.

Az erdélyi ref. egyházkerület közgyűlése igen nevezetes esemény nemcsak magára a kerületre nézve, de általában az erdélyi részre is, mert annak lefolyásából élénk képet nyerhetünk arról a nagyfontosságú munkásságról és küldetésről, melyet az erdélyi ref. egyházkerület teljesít. Az idei közgyűlésre, mely szept. 10-én kezdődött, a szokottnál sokkal nagyobb számban jelentek meg a tagok mind világi, mind egyházi részről.

A közgyűlést Szász Domokos püspök ihlettől áthatott, buzgó imája után, melyben a közgyűlés működésére Isten áldását és segédelmét kérte, nagyméltósága br. Bánffy Dezső legidősebb főgondnok nyitotta meg. Rövid és tömör jelentésében jelzi a lefolyt év nevezetesebb mozzanatait s megemlékezik végül a komáromi ünnepről is, melyre az egyházkerület háláját kifejezni jelent meg, nem pedig politikai tüntetést rendezni.

A gyűlés megnyitván, segédjegyzőül kinevezettek: egyházi részről Vass Tamás és Bodor János, világi részről Petri Mór és Kovács Dániel tanárok.

A gyűlésen teljes számban megjelentek az egyházmegyei esperesek, jegyzők és képviselők.

A bizottságok megalakítása után Szász Domokos püspök tette meg évi jelentését, melyet a közgyűlés többször megéjlenzett.

A közgyűlés köszönetét és háláját a püspök irányában az elnök tolmácsolta. A jelentés egész terjedelmében a jegyzőkönyvbe foglaltatik.

Felolvastattak és tudomásul szolgáltak az Igazgató-Tanács 1891—92. évi közigazgatási és kölcsönügyi jelentései.

Elfogadott az Igazgató-Tanács azon javaslata, hogy az erdélyi ev. ref. egyházkerület mindenkor püspöke a sepsiszentgyörgyi Mikó kollégium első főgondnoka is legyen.

Némi vita után, melyben Bod Károly tanár kifejezett aggodalmait Szász Domokos püspök eloszlatta, kimondatott a székelyudvarhelyi kollégiumnál egy német-latin nyelv- és irodalmi tanácsk rendszerezítése.

Az Igazgató-Tanács előterjesztésére Márkus János igazgató-tanácsi titkár és Kádár János s. titkár állásaikban véglegesítették. Ugy ők, mint Bodor Antal közalapi előadó és Maksay János pénztári ellenőr letették a közgyűlés színe előtt a hivatali esküt. A közgyűlés azt is kimondotta, hogy mind a négy ig. tanácsi hivatalnok egyuttal a kerületi közgyűlésnek is szavazati joggal bíró tagja.

Parádi Kálmán tanügyi előadó olvasta fel még igen nagy gondnal összeállított jelentését. A jelentésből hű képet nyerhetünk a kerület népisko-

láiak és gimnáziumainak tanügyi állapotáról, a növendékek előmeneteléről, egészségügyi viszonyairól és a tanerők számáról. Nem leplezi el az öröndetes haladás mellett a hiányokat sem, kérve a szükséges intézkedések megtételét.

Végül megemlékezik a kisdudóvási törvényről, mely felekezeti szempontból is felette fontos és újabb áldozatokat igényel, valamint kitér az egy-séges középiskola kérdésére, melynek hazánkban nem látja még az idejét elérkezettnek. Örömmel írjuk ide a jelentésből gr. Kun Kocsárd nevét, ki a szásvárosi kollégiumnál 10 ezer frtot tett le a konviktus-alap javára.

A gyűlés osztatlan figyelemmel hallgatta végig és elnök ajánlatára, egy pár tag észrevétele után, jegyzőkönyvi elismerését nyilvánította.

A következő ülés azzal kezdődött, hogy felolvasás után hitelesítették az első napi tanácskozás jegyzőkönyve.

Ezután Sárkány Ferenc, a szavazatszedő bizottság elnöke, jelentést tett a megejtett választások eredményéről, mit a közgyűlés tudomásul vett.

Ezt követte 15 ifju lelkész felszentelése a ref. templomban. A megható ünnepély fénypontja a püspök gyönyörű beszéde volt.

A hétfői ülés tanárjelölésekkel kezdődött.

A tárgysorozat rendjén Sárkány Lajos számvevő teszi meg jelentését az egyházkerület közpénztárában elhelyezett tőkékről. A jelentésből kitűnik, hogy az új szabályzat szerint elhelyezett, mintegy félmillió tőke igen előnyösen van jelzálogokban kezelve. Az értékpapírok eladásából és vásárlásából nyert tőketöbblet 101 ezer forintot tesz ki, melyből az általános tartalék-alapra 11 ezer frtot, a kolozsvári theol. fakultásnak tartozási törlesztés fizetésére 40 ezer forintot, tőke-alapjának 16 ezer forintot, a tanárjelöltek ösztöndíj-alapjára 10 ezer frtot, a kolozsvári belső-farkasutcai leányiskola kibővítésére 5 ezer forintot, az ig. tanácsi hivatalnokok nyugdíj-alapjának 6 ezer forintot, a pusztakamarási papilak építésére 2 ezer forintot, papi fizetések emelésére 5 ezer frtot, az özvegy-árvai alapnak 5 ezer frtot javasol fordítani.

Gróf Bethlen Bálint ellenindítványt nyújtott be, mely szerint az összes 101 ezer forint tőketöbbletből létesíttessék egy tartalék-alap a későbbi netáni veszteségek fedezésére.

Szabó Samu határozati javaslatot terjesztett be, mely szerint küldessék ki a nyerevényről beterjesztett javaslat az egyházmegyékhez javaslatozás végett, s csak egy év múlva hozas-sék határozat.

A közgyűlés igen nagy többséggel az Igazg. Tanács határozatát fogadta el.

meghalok... És te el fogsz feledni... Feledni, mint egy gonosz álmat szokás...

— Soha! soha! sohasem feledlek! — kiáltott Teréz szenvedélyesen és ráborult a betegre.

Az ajtó hirtelen kinyílt. Egy köpenybe burkolt szakállas férfi lépett be rajta. Amint a beteget ölelő hölgyet megpillantotta, egy percze visszahőkent.

— Teréz!

A fiatal hölgy a jövevényre nézett. Ajkáról egy veséig ható éles sikoly hallatszott. Arczáról a hamvas pirt halálós sápadtság váltotta fel. Testének minden részében reszketni kezdett.

— Teréz! — mondá ismét a jövevény és közelebb lépett hozzá. — Mit tettél? Mire vete-medtél?

— Bocsáss, oh bocsáss meg neki, jó atyám!

— Neki?! — kérdé ez, gúnyosan felkaczagva.

— Talán azért, mert családunk szeplőtlen becsületén lemoshatlan foltot ejtett? Vagy azért, mert kiragadva békés otthonunkból, elszöktetett?

A fiatal hölgy felegyenesedett. Bátran a szemébe nézett dühösködő atyjának. Hangja visszanyerte előbbi üde csengését.

— Ő nem szöktetett el... Önként követtem őt ide!

A beteg szemében ragyogó könny csillogott.

— Leány! ne ejts kétségbe borzasztó szavaid-

dal!... Te annyira nem feledkezhettél meg önmagadról! Nem arról, hogy mivel tartozol annak a névnek, a melyet már most méltatlanul viselsz. Te nem tetted ezt!

— De igen, atyám. Ezt tettem és teljes tudatában voltam annak, hogy mit cselekszem.

— Ne tovább, te Istenről megfedkezett gaz leány! — kiáltott az apa, kétségbeesetten tépve deresedni kezdő haját. És miért követted el ezt az örültséget?

— Mert szeretem! Szeretem lelkem egész hevével, azzal a mély, valódi szerelemmel, mely csak az igazak sajátja! — kiáltott Teréz és ráborult a haldokló ifjura.

— Én édesem! Én szerelmes angyalom! Üdvösségem! — kiáltott zokogva.

A férfi durván megragadta karjánál és magával akarta vonszolni.

A beteg erőlködve felült ágyában. Alig érthetően suttogetta:

— Uram!... Nekem már nagyon kevés időm van hátra a földi életből... Felig a más világ lakója vagyok... Bocsásson meg nekem, ha netán fájdalmat okoztam önöknek... Bocsásson meg egyetlen leányának is, ki a jóllétet, amelyben élt, felcsérélte a nélkülözéssel... hogy engem kövessen... „Az élőknek bocsánat, a holtaknak nyugalom” — mondja az írás szent szava.

Kirándulások.

I.

Az E. K. E. háromszéki kirándulása.

Tanulságos és élvezetes kirándulása lesz ismét f. hó 18-án az E. K. E. háromszéki osztályának. A kirándulás részleteiről bő tájékoztatást nyújtanak a meghívók, melyek így szólnak:

Meghívó az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület Háromszékvármegyei Osztálya által 1892. szeptember hó 18-án vasárnap Zernestre rendezendő kirándulásra, melyre czimzettet és családját tisztelettel meghívja az E. K. E. háromszékvármegyei osztálya nevében: Potsa József főispán, elnök. Berecz Gyula, titkár.

A kirándulás programja:

1. Szeptember hó 18-án vasárnap reggel 6 órakor (zona szerint) gyülekezés a sepsiszentgyörgyi vasútállomásnál. Indulás 6 óra 32 perccor Brassó felé.

2. Brassóba érkezés reggeli 8 óra 8 perccor. Villásreggeli a vasútállomásnál rogtón a megérkezés után. A villásreggelit a rendezőség adja, az italt a kirándulók fizetik.

3. Reggeli 8 óra 35 perccor indulás Brassóból a rendes vonattal.

4. Dél előtt 9 óra 57 perccor érkezés Barca-Rozsnyóra. Barca-Rozsnyón a társaság a vonat elhagyja.

5. Barca-Rozsnyón gyalog besétálás a községbe. Megtekintése a templomnak és a szász ünnepi népviseletnek; megtekintése néhány szász ház berendezésének.

6. Dél előtt 10 óra 45 perccor az egész társaság felvonul Rozsnyó városának magaslatára, megtekinti a még jó karban levő vár helyiségeit.

7. Dél előtt 11 óra 35 perccor bevonulás a nagy vendéglobé, ugyanott pont 12 órakor közös ebéd. Az italokat a kirándulók fizetik.

8. Délután 2 órakor gyalogséta a rozsnyói vasútállomáshoz.

9. Barca-Rozsnyóról indulás a vasútállomásról 2 óra 45 perccor. Érkezés Zernestre délután 3 óra 17 perccor.

10. Zernesten megtekintése a czelluloze- és a Copony Márton féle papírgyárnak.

11. Délután 4 óra 30 perccor gyalogséta a Királykő alá, az ugynevezett Creputura völgybe.

12. Délután 5 órakor a Creputura völgyben oszonna.

13. Délután 5 óra 45 perccor indulás a vasútállomáshoz.

14. Este 6 óra 20 perccor indulás a zernesti vasútállomástól. Érkezés Brassóba 7 óra 21 perccor. Onnan 5 perccor tartózkodás után indulás Sepsiszentgyörgyre, hova a külön vonat esti 9 óra körül érkezik; utközben minden állomáson 1 perccor megáll.

Tudnivalók. Ezen kirándulásra szeptember hó 16-án pénteken délig Berecz Gyula titkár urnál Sepsiszentgyörgyön lehet jelentkezni. Csak azon jelentkezések vétetnek figyelembe, a melyekhez a részvételi díj, személyenként 4 ft 50 kr, lefizetett. Ezen összeg semmi esetre sem adatik vissza. A 4 ft 50 krnyi díjban befoglaltatik a vasuti szállítási díj Sepsiszentgyörgytől Zernestig és vissza, a villásreggeli Brassóban, az ebéd Rozsnyón, mindkét helyen ital nélkül, és az uzsonna Zernesten.

A kirándulás programjának 11., 12., 13. és 14. számú pontjai a körülményekhez képest változ-

Azzal visszahagyatott párnáira.

— Megbocsátani? — kérde az apa ördögiesen felkaczagva. — Soha! amíg én élek, sem ön, sem kitagadott leányom nem nyer tőlünk bocsánatot!

— Atyám, édes jó atyám! — kiáltott Teréz szenvédeyesen és térdre omolt a köszívű apa előtt. — Ne légy oly kegyetlen! Bocsáss meg nekünk!

— Soha, soha!

A beteg még egy kétségbeesett kísérletet tett a felemelkedésre, de már nem volt annyi ereje. Szólni akart, hogy pártját fogja hű kedvesének, de hang nem hagyta el vonagló ajakát többé.

Teste, mintha villamos áram vonult volna rajta keresztül, néhányszor gyengén megrándult. Lélekzete mindinkább lassabb lett. Ziháló kebléből néhány fájdalmas sóhaj szakadt fel. Aztán elesődösült egészen.

Fénytelen szemei kimeredve és neheztelve tekintettek a kegyetlen apára, a szája nyitva maradt, mintha még egyszer meg akarná köszönni az anyóka fáradságát s még egy utolsó biztató szót akarna mondani kétségbeeső, jajveszklő kedvesének...

hatnak. Amennyiben ugyanis legalább 80 jelentkező lesz, az eredeti program megmarad. Ha pedig a jelentkezők száma 60-nál több nem lenne, úgy a 11. pontnál 4 óra 30 percc helyett 5 órakor, a 12. pontnál 5 helyett 5 óra 30 percc, a 13. pontnál 5 óra 45 percc helyett 6 óra 30 perccor, a 14. pontnál 6 óra 20 p. helyett 7 óra 20 perccor történik az indulás. Sepsiszentgyörgyre pedig esti 10 órakor érkeznek a kirándulók.

Az E. K. E. országos kirándulása.

Meghívó. Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület szept. 25. és 26-án a turi és tordai hasadékokhoz, Tordára, a Berkeszpataka völgyében levő vízesésekhez, Toroczkóra és a Székelyköre Kolozsvártól kiindulólág kétnapos országos kirándulást rendez, melyre az egyesület összes tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. Kolozsvárt, 1892. szept. 8. Bethlen Bálint gróf, elnök. Radnóti Dezső, főtitkár.

Program:

I. Szeptember 24-én este a budapesti és brassói vonattal jövők fogadása a vasutnál.

II. 1. Szept. 25-én reggel 5 órakor indulás Kolozsvárról kocsikon. Gyülekezés az egyesület titkári hivatalában (Belkirály-u. 22. sz.), hol minden kiránduló jelvényül gyopár virágot kap.

2. Fél 8 órakor érkezés a tur-koppándi hasadékhöz. (A szűk, 3 kmnyi sziklaszoros, merész sziklafalaival, szögletes bástyáival s vígan csörgedező patakjaival festői látvány. A Tur és Koppand között elvonuló Jura mészhegységet a Rákospataka töri keresztül. A hasadéokban tátongó barlangokban őskori edénymaradványokkal találkozunk.)

3. D. e. 9 órakor indulás a tordai hasadékhöz. 10 órakor megérkezés ide. Turista-reggeli. Megtekintése a hasadéknak. (Mindlen lépten változó függélyes sziklafalak, tornyok, kapuk, vadul szakgatott szirtsek, barlangok fogadnak.)

4. D. u. 1 órakor indulás Tordára. Megérkezés 2 órakor. Fogadtatás a helyi bizottság által. Turista-ebéd.

5. D. u. 4 órakor az E. K. E. torda-aranyosmegyei osztályának alakuló gyűlése.

6. D. u. 5 órakor a város (Jósika Miklós szülőháza, a róm. kath. és ref. goth stílusú templom), a bányák (A középső akna erkélyéről 16-szoros visszhang) és a sósfürdő megtekintése.

7. Este 8 órakor turista-hangverseny a megyeház nagyertermében. Táncc.

III. 1. Szept. 26-án reggeli 6 órakor indulás a Berkesz völgy gyönyörű vízeséséhez. Itt turista-reggeli.

2. D. e. 8 órakor indulás Toroczkóra. Fogadtatás a helyi bizottság által.

3. D. e. 10 órakor felmenés a Székelyköre. Két órakor turista-ebéd. Toroczkó megtekintése.

4. D. u. 4 órakor vissza Kolozsvárra. Tordán 2 órai pihenés.

Tudnivalók. 1. A kirándulás összes költségeire minden egyesületi tag 7 ft 50 krt tartozik a jelentkezés alkalmával fizetni. Nem tagok 9 ft 50 krt fizetnek. Ez összegben a két napi fuvar, szállás, hangverseny, turista-ebédek és reggelik ára van beszámítva.

2. Jelentkezéseket elfogad szept. 19-éig bezárólag Radnóti Dezső központi főtitkár. (Belkirály-utca 22.) A jelentkezés alkalmával a részvételi díj azonnal lefizetendő, melylyel szemben a jelenkező részvételi jegyet kap.

Különlékék.

— Meghívó. Kézdi-Vásárhely város és vidékének polgársága a Rikán belüli honvéd-egylettel nagy hazánkfia és a székely nép támogatója Kosuth Lajos 90-ik születésnapjának megünneplésére ünnepélyt rendez, melyre nagy hazánkfia minden tisztelője tisztelettel meghívatik. Az ünnepély sorrendje: 1892. szeptember 17-én. a) Kézdi-Vásárhely város piaczsorának és főbb utcáinak este a kilvilágítása; b) a helyi zenekar közreműködése mellett este fél 8 órakor a tanácsház előtt, onnan testületileg templombamenés; b) délelőtt fél 12 órakor a piacon főünnepély a következő sorrenddel: 1. nyitány, előadja: az egyházi dalárda; 2. megnyitó beszéd, tartja: Molnár József orsz. képviselő; 3. alkalmi szavalat; 4. alkalmi zene a helyi zenekar által; 5. ünnepi beszéd, tartja: Szacsavay Sándor orsz. képviselő; 6. záró ének, előadja: az egyházi dalárda. c) Délután 1 órakor ünnepi ebéd az „Unió-kert” helyiségében. Az ünnepi ebédre szeptember 16-ig előíratkozni lehet Köllönte Mózesnél és Kovács Ferencz gyógytárában. Külön meghívó nem adatik ki. A rendező bizottság.

— A zágoni róm. kath. egyházmegye fényes ünnepeket ült vasárnap. Az idén ülte meg másodsor kisasszony-napi bucsu ünnepét. A zsúfolásig telt templomban — írja levelezőnk — Csiby Tamás gelenczei plebános pontifikált segédlettel. Majd László József lemhényi áldozár lépett a szószékre s tartott egy csinos, tartalomdu szónoklatot, melylyel megmutatta, hogy jó elbeszélőnek, jeles prédikátornak született. Mise végeztével Kovács Lajos helybeli plebános vendégszerető asztalánál gyűlt egybe a vendégserg egy kedélyes lakomára, melyen mindvégig derült kedélyhangulat uralkodott.

— A kolera elleni óvintézkedések a legnagyobb pontossággal hajtatnak végre Orbaiban — írja levelezőnk. — A lázas munkálatok, melyek e részben folynak, megnyugtadják a népet, hogy ilyen körülmények közt kevésbé félhet attól a rut keleti rémtől.

— Nagy szerencsétlenség történt pénteken este Kovásznán egy — a mezőről hazatérő — szekérrel. A kocsis ugyanis egy előtte haladó terhes szekeret sebes vágatással akart elkerülni. Azonban egy kavicsalomra került a jármű és rögtön ledült. A rajta levő munkások közül egynek leszakadt a feje, másnak a karja ficzamadott ki, míg a harmadik, egy áldott állapotban levő nő, félholtan terült el a földön. Ennek állapota reménytelen. Sérülései súlyosak.

— Estei Ferencz Ferdinánd főherczeg utazása a világ körül. Már több ízben felmerült, de mindannyiszor megzafolták azt a hirt, hogy estei Ferencz Ferdinánd főherczeg világ körüli utra készül. Mint Bécsből jelentik, ez a hír most teljes megerősítést nyer. A főherczeg még ez év december havában utnak indul a tengeren túl fekvő világreszekbe és tizenegy hónapon át lesz uton. Az utazásnak nem csupán az a célja, hogy a fiatal főherczeg, a kire a jövőben nagy feladatok várnak, a világot beutazva, gazdag tapasztalatokkal térjen meg abból, hanem az utazásnak kereskedelmi-politikai céljai vannak, melyeket a magyar és osztrák kormány fokozottabb mértékben akarnak elérni, mint a hogy az eddigi hadihajók küldése által sikerült. A tengerentuli államokban való kereskedelem-politikai érdekeink nagyobb előmozdítása végett egy nagy és modern berendezésű hadihajót akarnak kiküldeni, még pedig először Indiába és Ausztráliába. Az osztrák és a magyar kormány között éppen most folynak az ezzel járó pénzügyi kérdés megoldása iránt a tárgyalások s alig kétséges, hogy azok eredményre is fognak vezetni. Ebben az esetben Ferencz Ferdinánd főherczeg tengeri utjának egy részét ezen a hadihajón fogja megtenni. A főherczeg az újseelands kikötőben azután valószínűleg magángőzhajóra fog szállani és ezen fogja folytatni utját Amerikába. A hadihajón a főherczeg mint az uralkodó ház hercege fog utazni és mint ilyen is fog a tengerentuli államokban való fogadtatásainál hivatalosan szerepelni. Ellenben utazásainak másodikk részét a magángőzhajón szigorú inkognitóban fogja megtenni; ennél fogva a szolgazemélyzetten kívül csak két-három udvari ember fogja kísérni. Amerikában való tartózkodása alatt a főherczeg valószínűleg meg fogja látogatni a chicagói világkiállítás is.

— Damjanich kulacsa egyik érdekes tárgyat képezi a Kolozsvárt létesített 1848—49. orsz. ereklye muzeumnak. A kulacs körülbelül fél literes lapos, bőrről bevont üveg, szíjjakkal körülűzve és áttűzdelve. A kulacsot az ereklyemuzeum a Teleki Sándor örököseitől kapta. Néha Teleki Sándor ezredes ezt a kulacsot még Aradon szerezte meg. A sok vándorlás, hányatás alatt az üvege összetört a kulacsnak, csak a nyaka és az alakja van épen.

— A főherczeg legendája. Ebben a materiális, önző korban a férfinak igazi mintaképe volt János főherczeg, ki eldobva magát rangot, hatalmat és dicsőséget — az egyszerű, polgári hangzást Orth János néven indult a tengerre, hogy mint hajóskapitány szerezze meg magának a mindennapi kenyeret. Utazásairól, bolyongásairól hirt is adott néha a sajtó, mignem egyszerre, körülbelül két év előtt az egész világot körüljárta a hír, hogy Orth János, hajójával: a „Margaréthával” együtt a tengerbe veszett. Orth János halálhíre mindenkit igaz részvétellel töltött el. És ime, mostan, mikor már elveszettek tartják, új hír érkezik Chiléből (Dél-Amerikából) A berlini, National Ztg” írja, hogy Orth János Chilében szerény viszonyok között és teljesen visszavonultan él. Utolsó útja Buenos-Ayrestől Chiléig tartott. Ehhez a hírhez sok kétely fér. A „Margaréthá” hajó töréséről eléggé biztos adatok vannak, a főherczeg valószínűleg ott alussza örök álmát a tenger hullámai között.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelyt, 1892. szeptember 8-án.		
Buza (tisztá)	hektóliterenként	6 frt 20 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Rozs (tisztá)	"	3 frt 80 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisztá)	"	4 frt — kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	1 frt 80 kr
Törökbuza	"	4 frt 10 kr
Kása (köles)	"	9 frt — kr
" (árpa)	"	16 frt — kr
Borsó	"	8 frt — kr
Lenese	"	20 frt — kr
Fuszulyka	"	6 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	1 frt — kr
Marhahús	kilógrammonként	— frt 52 kr
Disznóhús	"	— frt 48 kr
Juh-hús	"	— frt 28 kr
Szalonna	"	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 24 kr

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 11601—1892.

Árlejtési hirdetmény.

A Sepsi-Szentgyörgy-, Réty-, Kovászna-, kézdivásárhelyi törvényhatósági közuton Szentkátolna község végén levő „Feketetűgy-híd”-nak 7186 frt 88 kr előirányzattal leendő újból építése tárgyában vállalkozók által le-

endő biztosítása czéljából folyó évi szeptem-ber hó 24-ére délutáni 3 órakor a megyei jegyzői iroda helyiségében zárt ajánlati ver-senytárgyalás fog tartatni.

Mi azon megjegyzéssel tétetik közhirrre, hogy vállalkozni szándékozók zárt ajánlatai-kat a tárgyalási nap déli 12 óráig a megyei pénztárnál adják be, mivel a kitűzött határ-időn túl ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az ajánlatokban világosan kijelölendő az egyégségi árból leengedendő % számmal és be-tűvel.

A zárt ajánlatok borítékban lepecsételve nyujtandók be, az ajánlatok a kikiáltási ösz-szegnek öt száztólíja mint bánatpénz csato-landó.

A feltételek az árelemzés, árjegyzék és mű-szaki leirással együtt a jegyzői irodában, a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1892. évi szeptember hó 8-án.

2—3

Tompa Miklós,
alispán.

Zeidner Lajos
ó r á s

ajánlja a helybeli piacon, ifj. Jakab István ur házá-ban levő jól berendezett

ÓRARAKTÁRÁT,

melyben svájci zsebórák, inga-, ébresztő-, schwarz-waldi fali sat. órák kaphatók nagy választékban. Elvál-lal e szakba vágó mindennemű javításokat is 2 évi jót-állás mellett a legjobb és legpontosabb kivitelben. Toronyórák felállítását, ugyszintén javítását is elvállalja.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

A l l o m á s o k			Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k			Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)					Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk. ind.)		10.31 10.47	12.53 1.18	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.20 4.48	7.23 7.47	2.48		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	12.28 1.08	2.49 3.47		8.07
Botfalu	"	5.07	8.08			Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.35 2.21	4.07 4.40		8.07
Földvár	"	5.26	8.23			Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	"	2.31 3.08	4.52 5.20		
Apáca	"	5.42	8.37			Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.18 5.14	5.26 6.52		11.01
Köpecz	"	6.02	8.57			Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	6.08 10.44	7.40 11.51	5.30 2.18	
Ágostonfalva	"	6.09	9.04			Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	11.04 6.35	12.09 8.40		7.30
Alsó-Rákos	"	6.26	9.20								
Homoród	"	6.55	9.46								
Kacsa	"	7. 2	9.59								
Bene	"	7.32	10.20								
Erked	"	7.52	10.36								
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.23	11.03								
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.46 8.53	11.19 11.29								
Medgyes	(ind.)	10.09	12.37								

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Érvényes a megnyitás napjától.

Kézdi-Vásárhely			Brassó		
Imecsfalva	indul reggel 4:00 d. u. 2:45		indul reggel 8:30 d. u. 3:10		
Páva-Zabola	" " 4:17 " 3:02		" " 8:49 " 3:29		
Kovácsna	" " 4:34 " 3:19		" " 9:13 " 3:53		
Barátos	" " 4:47 " 3:32		" " 9:26 " 4:06		
Nagy-Borosnyó	" " 5:17 " 4:02		" " 9:43 " 4:23		
Eresztevény	" " 5:38 " 4:18		" " 9:58 " 4:38		
Sepsi-Szentgyörgy	" " 5:52 " 4:37		" " 10:23 " 5:03		
Kilyén	" " 6:32 " 5:17		" " 10:51 " 5:31		
Uzon	" " 6:42 " 5:27		" " 11:13 " 5:53		
Kökös	" " 7:00 " 5:45		" " 11:42 " 6:22		
Prázmár	" " 7:13 " 5:58		" " 12:00 " 6:41		
Szász-Hermány	" " 7:30 " 6:15		" " 12:13 " 6:53		
Brassó	" " 7:50 " 6:35		" " 12:28 " 7:08		
	érk. reggel 8:08 este 6:53		érk. délután 12:46 este 7:26		

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.